Afdeling: Bestuur en Dienstverlening
Mail behandelaar: **j.hooijer@barneveld.nl**
Telefoonnummer: **06-11202851**

Raadsvoorstel nr. 21-19
Barneveld, 12 oktober 2021
Portefeuillehouder: College

Onderwerp: **Ontwerp- Programmabegroting 2022**

Aan de raad,

Wij stellen u voor de Programmabegroting 2022 vast te stellen en daarmee:

1. Opdracht te verlenen aan ons college tot uitvoering van de programma's en deze vast te stellen met betrekking tot de doelstellingen en speerpunten;
2. De bijbehorende budgetten per beleidsproduct (en per programma) voor 2022 te autoriseren;
3. De voorgestelde aanwendingen en stortingen in de reserves en voorzieningen te autoriseren;
4. De belastingen, uitgezonderd de reclamebelasting en de precariobelasting, voor het jaar 2022 te verhogen met een inflatiecorrectie van 1,50%;
5. Voor legalisatie naar aanleiding van handhavingszaken een legestarief in te stellen;
6. De leges burgerzaken (binnen het kader van de landelijke maximumtarieven) te verhogen met een inflatiecorrectie van 1,50%;
7. De rioolheffing te verhogen met 4,00%, conform het in mei 2021 vastgestelde GRP;
8. De tarieven van de grafrechten te verhogen met 7%, conform programmabegroting 2019;
9. De hondenbelasting te verhogen met 20%;
10. De forensenbelasting te verhogen met 1%;
11. De tarieven kabels en leidingen met 35% te verhogen;
12. Akkoord te gaan met de uitvoering van de beleidstoevoegingen 2022 en de daarbij behorende lasten;
13. De geactualiseerde prognose meerjarenbegroting 2023 – 2025 vast te stellen;
14. De mandaten op het gebied van strategische grondaankopen en instellen van voorbereidingskredieten ten behoeve van de grondexploitatie aan het college toe te kennen (zie hiervoor paragraaf 5);
15. In te stemmen met het voornemen om bij de jaarverslaggeving 2022 het incidentele begrotingsoverschot ad € 197.000 te storten in de algemene reserve.

Samenvatting raadsvoorstel

Hierbij bieden wij u de ontwerp-Programmabegroting 2022 aan. Het laatste jaar van deze collegeperiode gaan wij in met een sluitende meerjarenbegroting. Een OZB-verhoging voor 2022, bovenop de reguliere inflatiecorrectie, blijkt daarbij niet nodig, zodat we u voorstellen om hiervan af te zien. Met deze meerjarenbegroting leggen we een solide basis en bieden we een stevig financieel perspectief voor de toekomst. Een toekomst die we met vertrouwen tegemoet zien.

We willen en doen veel. Onze basis is sterk. Samen met inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden bepalen we hoe Barneveld er uit gaat zien in 2040. We willen het goede behouden en verbeteringen verwelkomen. Met de hoofdlijnennotitie heeft de raad hiervoor een stip aan de horizon gezet. De eerste participatieronde om tot een Omgevingsvisie te komen, is inmiddels gestart.

Samen met onze inwoners en ondernemers investeren we in een gezonde, groene, duurzame en veilige woon- en werkomgeving. We stimuleren daarbij initiatieven en zelfredzaamheid. Het ontwikkelen en uitvoeren van zelfinitiatieven uit wijken en dorpen willen we een impuls geven. Bij de groei van Veluws dorp naar zelfbewuste regionale partner past een toekomstbestendige en robuuste organisatie. Daarvoor hebben we ook een stip aan de horizon gezet.

Dynamisch
We leven in een snel veranderende wereld. Het tempo van veranderingen blijft de komende jaren onverminderd hoog. Ook in Barneveld. Deze dynamiek zien we vooral als kansen om Barneveld verder duurzaam te ontwikkelen in verbondenheid met de samenleving en onze partners. Waarbij we een solide financieel beleid voeren.

Er komt weliswaar meer geld beschikbaar voor gemeenten. Maar er komen ook meer taken op de gemeente af, zoals de energie- en warmtetransitie en de invoering van de Omgevingswet. Woningen krijgen zonnepanelen, gaan ‘van het gas af’. Bedrijven en inwoners kunnen met initiatieven gaan komen om de eigen omgeving in te richten, nieuwe vormen van zorg en ondersteuning door te zetten en anders samen te leven.

De herverdeling van het gemeentefonds pakt voor Barneveld inmiddels nadelig uit. De kosten voor de jeugdhulp zijn dit jaar sneller en harder gestegen dan eerder verwacht. De verwachting is dat deze stijging zich in 2022 doorzet. Het kabinet stelt weliswaar voor 2022 extra geld beschikbaar aan gemeenten ter compensatie van de tekorten in de jeugdzorg. Maar het nieuwe kabinet besluit over de structurele financiën en noodzakelijke aanpassingen aan het jeugdhulpstelsel om de jeugdzorg in de toekomst effectief en beheersbaar te houden. Deze ontwikkelingen maken dat wij een mate van financiële terughoudendheid en behoedzaamheid toepassen.

De gemeente Barneveld is een fijne gemeente om te wonen, te werken en te recreëren. Jongeren en ouderen willen graag in de gemeente blijven wonen. Hierdoor zien we een toename in de woningbehoefte. In deze woningbehoefte willen we voorzien.

De groei van het aantal inwoners betekent ook dat maatschappelijke en infrastructurele voorzieningen passend moeten meegroeien. Dit geldt voor huisvesting voor onderwijs en sport- en cultuurvoorzieningen. Daarnaast willen we de kernen bereikbaar en leefbaar houden. Dit willen we onder andere bereiken door passende infrastructurele en recreatieve voorzieningen te realiseren en klimaatadaptieve maatregelen te treffen, onder meer door te ‘vergroenen’. We hebben oog voor de gevolgen van de energie- en de landbouwtransitie voor het landelijk gebied en willen perspectief bieden voor de landbouw bij een gezond voedselsysteem in een aantrekkelijke omgeving.

Daarbij bewegen we mee met de behoeften en mogelijkheden van onze inwoners. Zo is het ‘rondje om de kern Barneveld’ gerealiseerd. De begraafplaats ‘De Plantage’ is uitgebreid. Naar verwachting worden de eerste woningen in Bloemendal in 2022 opgeleverd. Scholen worden uitgebreid, waaronder de Wheemschool in Voorthuizen en de Meerwaarde in Barneveld. In Voorthuizen wordt een eerste deel van de Groene Slinger gerealiseerd. Na de start van de campagne ‘Eentje Minder’ met de Jongerenraad eind 2019 blijkt alcohol in het verkeer nog steeds voor veel gevaarlijke situaties te zorgen. We willen dan ook samen met onder andere scholen, kerken, keten en werkgevers het alcoholgebruik in het verkeer terugdringen.

Duurzaam
We willen dat de gemeente duurzaam groeit. Waarbij de gemeente financieel gezond blijft. Mede door de taken die op de gemeente afkomen en de ambities die de gemeente heeft, is wendbaarheid en prioritering nodig. Deze keuzes maken we samen met betrokkenen.

De groei van de gemeente betekent ook een groei en ontwikkeling naar een andere werkwijze en aansturing van de organisatie. Daarbij beseffen we dat groeien met vallen en opstaan gaat. We versterken de strategische slagkracht van de organisatie. Hierbij zijn de vragen vanuit onze omgeving leidend voor onze manier van werken. We werken opgave- en gebiedsgericht. Dus daar waar we nodig zijn. Daarbij koesteren we de ‘handen uit de mouwen’ mentaliteit, die ook de samenleving kenmerkt.

Met deze Programmabegroting willen wij een realistische, eerlijke begroting en planning schetsen. Hiermee is een stap gezet in de uitvoering van het groeiplan, waarbij wij ook scherper in beeld gaan brengen wat wel en niet kan. En waarbij we beseffen dat met de ‘schouders er onder’ mentaliteit niet overal ‘Ja’ op gezegd kan worden en niet alles tegelijkertijd gerealiseerd kan worden. De hiervoor te maken keuzes brengen wij in beeld en leggen wij, waar nodig, aan de raad voor.

Daarbij constateren we dat er spanning op de arbeidsmarkt is. Hierdoor worden vacatures moeilijk vervuld. Dit remt de groei en ambities van bedrijven. Dit geldt ook voor de gemeentelijke organisatie.

Waar al een spanningsveld geconstateerd wordt tussen de gewenste ambities en de beschikbare capaciteit

Verbonden
Met gebiedsgericht werken versterken we het contact tussen gemeente en inwoners. Inwoners willen inspraak en zeggenschap over wat er in hun leefomgeving gebeurt en verwachten een rol bij de uitvoering. Dit betekent dat we steeds meer en op andere manieren met elkaar en met onze inwoners, ondernemers en partners samenwerken, meedenken en oplossingen aanreiken. Dit doen we om complexe en eenvoudige (maatschappelijke) vraagstukken te kunnen beantwoorden. Om te komen tot een passende vorm van participatie (vanuit de dorpen bij maatschappelijke vraagstukken) formuleren we dorpenbeleid. En participatiebeleid, zodat inwoners weten wat ze van de gemeente kunnen verwachten. We informeren en halen informatie op, om tot betere ideeën en plannen te komen.

Daarbij gaan we weer naar een tijd dat we elkaar weer echt kunnen ontmoeten en mensen gastvrij kunnen ontvangen. Elkaar weer vast kunnen houden, letterlijk en figuurlijk, waarbij iedere inwoner naar vermogen meedoet en mensen zich met elkaar verbonden voelen. Op naar de toekomst!

Burgemeester en wethouders van Barneveld,
de secretaris, de burgemeester,
W. Wieringa J.J. Luteijn

Bijlage:
Ontwerp-Programmabegroting 2022